

Upplev Tjörn på cykel!

Vill du se hav, öar och ta en fika på vägen? Eller cykla på grusvägar genom gamla kulturlandskap med matsäcken i cykelkorgen? Här får du några tips på lagom långa cykelrundor i vackra omgivningar.

Tjörn – Island av Art

Kombinera konst i världsklass med en cykeltur i gamla kulturlandskap! Du cyklar från Nordiska Akvarellmuseet i Skärhamn till Skulptur i Pilane, en sträcka på 12 kilometer. Det är bara att följa skyltarna *Tjörn – Island av Art*. På vägen får du uppleva skog, strandängar och havsvikar. En del av sträckan är på grusvägar.

Cykla till öarna

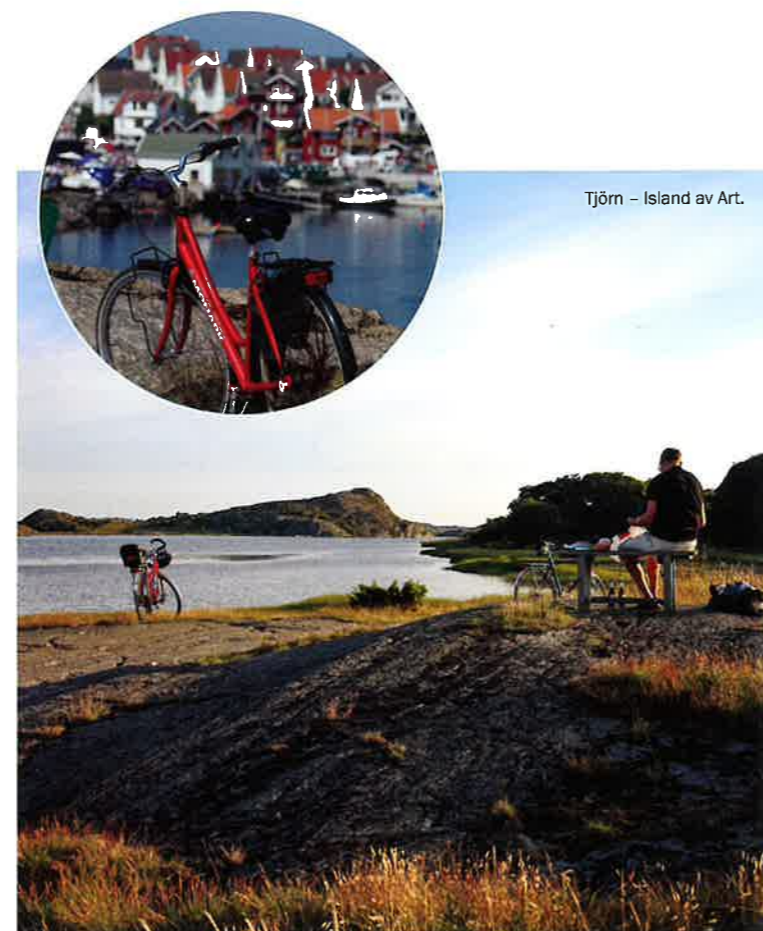
Från Skärhamn kan du ta en lagom cykelrunda till några av Bohusläns vackra skärgårdsöar. Du kan cykla direkt till Klädesholmen över bron från Bleket. Vill du kombinera din cykelrunda med en promenad på någon av öarna Dyrön, Åstol eller Tjörnekalv, kan du parkera cykeln vid Rönnängs brygga och ta färja den sista biten. Dyrön har två populära vandringsleder (läs mer under nummer 2).

Från hav till hagar

Halvvägs mellan Skärhamn och Klädesholmen kan du vika av österut och cykla genom gamla kulturlandskap i skogs- och hagmiljö. Om du cyklar till Tolleby finns det möjlighet att därifrån cykla tillbaka till Skärhamn via Håle. I skogen vid Bö Tjärn finns ett vindskydd där man kan övernatta – i så fall får du gå sista biten fram till vindskyddet. Längs vägen finns en gammal skvaltkvarn, en vattenkvarn som användes för mjölproduktion fram till 1900-talet. Man kan också ställa cykeln och vandra leden runt Bö Tjärn (se nummer 1).

Vill du cykla över Tjörnbrorna?

Från Skärhamn till Stenungsund är det cirka 25 kilometer. Du kan cykla på cykelvägar nästan hela vägen. När du kommer till Tjörnbrorna får du lön för mödan med vidunderlig utsikt över Hakefjorden.

Tjörn – Island av Art.

Tre unika besöksmål

Historia med utsikt

15. Sundsby säteri

Kom till Sundsby och låt dig hänföras av historiens vingslag, den vackra trädgården eller en promenad i skogar och berg!

Sundsby säteri har en lång historia och har gjort sig känd som Margareta Huitfeldts hem på jorden. Låt dig lotsas genom historien på säteriets utställning eller gå en guidad tur. Kanske får du en skröna från en svunnen tid.

Det finns flera vandringsleder på Sundsby med både grottor och hänförande utsiktsplatser längs vägen. Missa inte heller ett besök i köksträdgården, där du kanske kan få ett smakprov på riktiga gräddor, som en gång var så viktig i de bohuslänska hushållen. Innan du åker hem kan du slå dig ner i parken och njuta en kopp kaffe och något hembakt på säteriets kafé.

Information: tjorn.se/sundsby

Konst i världsklass

16. Nordiska Akvarellmuseet

Vad har Lars Lerin, Salvador Dali och Bill Viola gemensamt? Jo, alla har haft egna utställningar på Nordiska Akvarellmuseet i Skärhamn. Museet är ett givet besöksmål med sina varierande utställningar av stora konstnärer från hela världen. Här finns också en välrenommerad restaurang, gästateljéer (som i mån av plats kan hyras för övernattnings) och inte minst en öppen ateljé där både små och stora kan prova på att bli akvarellkonstnärer för en dag. I hörsalen ordnas föreläsningar, teaterföreställningar och musikafnär. Se allt som händer på Nordiska Akvarellmuseet: akvarellmuseet.org

17. Pilane – Skulpturer och gravfält

En av Europas bästa skulpturparker. Det tycker tidningen the Guardian och många andra som besökt Skulptur i Pilane.

Kanske är det mixen av det urgamla kulturlandskapet, med ett 90-tal synliga järnåldersgravar, de betande fåren och de moderna skulpturerna av ledande konstnärer från hela världen, som gör ett besök i Pilane lika spännande varje år.

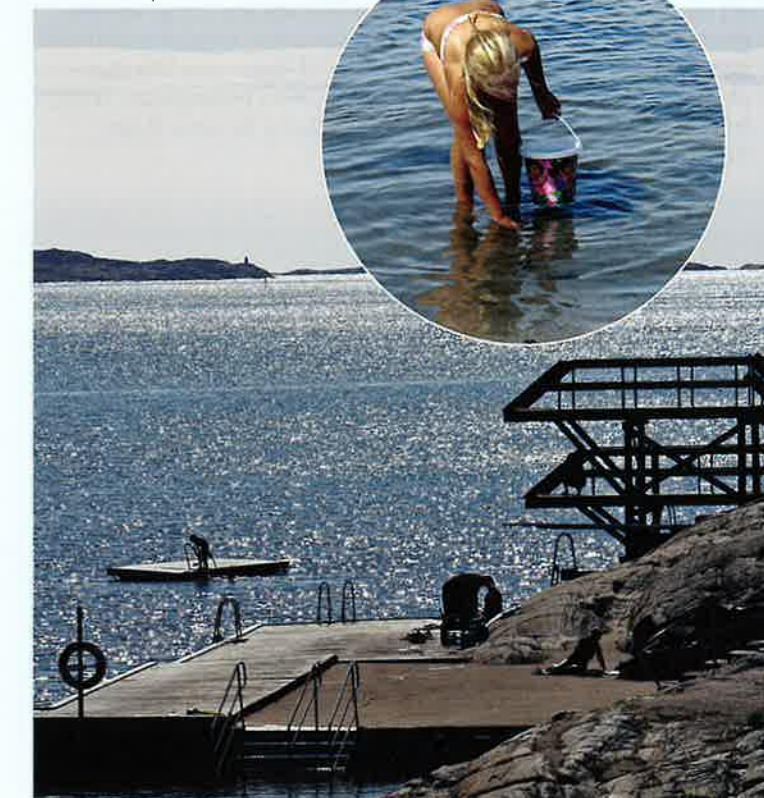
Skulpturen Anna av konstnären Jaume Plensa.

När du ändå är här, missa inte chansen att se hällristningen i Basteröd. Femton ståtliga skepp inristade i berget någon gång under bronsåldern. Du hittar den precis innan du svänger ut på stora vägen igen. Information: pilane.org

Badplatser på Tjörn

20. **Almön** – Sandstrand. Bryggor och hopptorn. Toaletter.
21. **Bleket** – Liten sandstrand och klippor. Badbrygga, hopptorn och svikt. Toalett. Simskola.
22. **Dyrön** – Liten sandstrand, klippor och badbryggor. Handikapptrappa. Simskola.
23. **Gunneby** – Badbrygga och badflotte. Toalett. Simskola.
24. **Härön** – Liten strand, bryggdäck.
25. **Gråskär** – Sandstrand och klippor. Badbrygga och hopptorn. Toaletter. Volleybollplan, grillplats och picknickbord. Tillgänglighetsanpassad med ramp ner i vattnet och handikapptoalett. Simskola
26. **Klädesholmen** – Liten sandstrand och klippor. Badbrygga och hopptorn. Toaletter. Simskola.
27. **Kårevik** – Sandstrand, klippor, badbryggor, hopptorn, svikt, handikapptoalett. Simskola.
28. **Lilla Askerön** – Klippor, liten sandstrand och badbrygga. Toalett. Simskola.
29. **Linnevik** – Långgrund sandstrand och badbrygga. Toaletter. Handikapptrappa. Grillplats och picknickbord. Simskola.
30. **Låka** – Sandstrand och klippor. Badbrygga och hopptorn. Toaletter. Volleybollplan, grillplats och picknickbord.
31. **Olsnäs** – Bryggdäck
32. **Olsby** – Gjutet bryggdäck, badbrygga.
33. **Röra** – Strand och klippor. Flotte och liten brygga. Toalett.
34. **Stockevik** – Klippor. Bryggdäck, hopptorn och svikt. Toalett. Handikapptrappa. Simskola.
35. **Toröd** – Liten strand, brygga.
36. **Tubevik** – Sandstrand och klippor. Bryggor, hopptorn, och svikt. Toalett. Handikapptrappa och handikapptoalett.
37. **Åstol** – Klippor. Anlagd bad-damm med saltvatten. Vattenrutchkana. Handikapptoalett i närheten.
38. **Ängeviken** – Sandstrand

Stockeviks badplats

Allemansrätten

Vare sig du går en promenad, paddlar kajak eller bara sitter på en sten och tänker, använder du dig av Allemansrätten. Det är en unik möjlighet för oss alla att röra oss fritt i naturen. Men vi behöver också ta ansvar för natur och djurliv och visa hänsyn mot markägare och andra besökare. Vi får inte störa och vi får inte förstöra. På vissa skyddade naturområden är Allemansrätten begränsad. Lokala anslag brukar förklara vad som gäller. På en del naturområden brukar djur beta fritt. Då är det viktigt att komma ihåg att inte störa dem och att alltid stänga grindar efter sig.

Läs mer om Allemansrätten på Naturvårdsverket: naturvardsverket.se

För din säkerhet finns nödstolpar med platsens koordinater längs vandringslederna på Dyrön och Sundsby.

Hitta mer information?

Besök tjorn.se

Tjörns turistbyrå 0304-60 10 16

Tjörns kundcenter 0304-60 10 10

en del av
BOHUSLÄN

Vandra

1. Tolleby

Leden går runt sjön Bø tjärn, genom skog och över berg, magra hållmarker och gamla skalgrusbänkar. Medelsvår vandring med en brant passage. Längd cirka 4 km. På den norra sidan av sjön finns ett fint vindskydd.

2. Dyrölederna

Den gula leden går runt hela ön och är cirka 5 km (räkna med 2 timmar). Den blå leden som går diagonalt över ön är 1,6 km. Längs vägen bjuds du på en fantastisk utsikt åt alla håll och har du tur kanske du träffar ett av de vilda mufflonfår som strövar fritt på ön. Längs leden finns bord, bänkar, ordnade grillplatser (t ex Sandvikebacken, Bredviken), badplatser och bastu (måste förbokas på www.dyron.se).

3. Häröns vandringsleder (naturreservat)

På Härön finns tre olika, men ihopkopplade, leder/slingor. Huvudleden är cirka 5 km lång med start och slut vid färjeläget på östra delen av ön. Bitvis medelsvår till svår terräng. Vid Ånga finns det vindskydd och grillplats. Den del av lederna som går genom samhället är framkomliga för både barnvagnar och rullstolar.

4. Skärhamnsvandringen

Upplev Skärhamns historia genom en 5 km lång vandring genom samhället. Från Sjöfartsmonumentet i hamnen, genom den äldsta delen av samhället, upp på Hamneberget, förbi kyrkan till torget. Skyltar visar vägen.

Stråket i Skärhamn

Stråket löper som en röd tråd genom Skärhamns hamn. Från Södra Hamnen kan du promenera på bryggorna till Torget och sedan vidare till Tubbeviken. Röda skyltar visar vägen. Längs med Stråket finns informationstavlor och bänkar.

5. Sundsby (naturreservat)

I naturen runt Sundsby Säteri finns fem olika slingor/leder från 1,3 till 5 km. Från lätt till bitvis svår och brant terräng. Lederna bjuder på en hänförande utsikt över Stigfjorden, en spännande ravin och en större grotta, samt rast- och grillplatser. I området närmast säteriet är lederna framkomliga med barnvagn, rullator och rullstol.

6. Säbyleden

Att gå de gamla stigarna ut till Säby Ö är att samtidigt vandra genom en bit av Tjörns historia i ett landskap med strandängar, betesmarker och gamla stigar. Längst ut ligger den lilla stenstugan som tros vara en rest av 1700-talets bebyggelse. Leden från Säbygården till Stenstugan och tillbaka är cirka 6 km. Sommartid betar djur i området.

Dyröleden

Cykelled

Avsedda för att ge dig som cyklar en varierad och upplevelserik färd. Lederna kan vara gamla landsvägar, byvägar eller upptrampade stigar. Marken kan bestå av asfalt, smågrus eller annat underlag som fungerar att cykla på. Ofta finns sevärdheter utmed leden. Cykelleder görs inte i ordning på vintern.

Cykelväg

Cykelvägar har också plats för gående och är asfalterade. Vägarna löper parallellt med bilvägar. Vägarna är byggda av vägverk eller kommun och hålls i ordning vintertid.

Läs mer på www.tjorn.se/turism

Teckenförklaring

- Badplats
- Vandringsled
- Cykelväg asfalt
- Cykelled asfalt och grus
- Information
- Sevärdhet
- Utsikt

7. Tjörnehuvud

Vandringen leder till Tjörns mest spektakulära utsikt över Västerhavet. Härifrån ser du ända till Marstrand. På vägen ser du några befästningar från andra världskriget. Leden går över berg och består av flera trappor. Du når leden från Tjörns Havspensionat (Kyrkvägen) eller kanalbryggan.

Stråket i Rönnäng

Stråket leder dig på en vandring genom Rönnäng. Du kan fortsätta från bryggan när du kommit ner från Tjörnehuvud och gå längs bryggorna till Stansvik. Röda skyltar visar vägen. Längs med Stråket i Rönnäng finns informationstavlor och bänkar.

8. Toftenäs (naturreservat)

Leden går som en slinga genom det gamla jordbrukslandskapet på Toftenäs halvö, mellan bergsknallar, över strandängar och genom betesmarker där får och kor betar på sommaren. Leden är cirka 2,5 km lång och relativt lättvandrad.

9. Tuveslätt och Tosskärr

Här finns en skyltad kulturvandring där du får hitta din egen rutt längs en varierande natur med ovanliga växter, hagmark, en skalgrusbank med mera. För 10 000 år sedan fanns här en boplatz för stenåldersmänniskor. Sommartid betar djur i området. Naturreservatet går att nå via Rönnängs motionsspår.

10. Vetteberget

Leden går upp på Vetteberget, som med sina 116 meter över havet är Tjörns högsta berg. På bergets topp kan du njuta av en strålande utsikt. Här finns även Bohusläns största stenröse från bronsåldern. Leden upp till toppen är cirka 1,3 km och startar i Aröd. Medelsvår vandring.

11. Åseby

Slingan går från ridhuset i Gunneby, längs Gunneby kile och viker sedan av in i skogen. Längd cirka 2 km. Bitvis brant. Längs leden finns en avstickare som leder upp till en utsiktsplats 80 meter över havet, samt till ett gammalt vindskydd.

Tjörnehuvud

Sundsbylederna

